

MILLIÓKRÓL VAN SZÓ

Hallottunk mi már olyat, hogy a November 7 Erőmű dolgozói viharral, fagglyal dacolva üritették a szenesvagonokat, kinosan számoltgatták, hogy a beérkezett szén mennyi ideig tudják biztosítani az üzemi menetet. Nemcsak az igazgató, a főmérnök, hanem a szén-téri dolgozók is aggodva figyelték a meteorológiai jelentéseket.

Új gyár, új emberek, akik aggodnak üzemi sorsáért. De talán nem is ezzel kellett volna kezdeni. Várpalotán vagyunk, melynek gazdag lignitvagonára épült az erőmű, sőt fejlődött önálló trösztté a sok várpalotai illetve a környéken lévő lignitbánya. A szocialista tervek megvalósításának megfelelően új megújult bányák nyíltak energiatermelésünk klasszikus alapanyagának, a szénnek zavartalan biztosítására. A bányák fejlődésével egyre inkább szükségessé válik a nagy távolságokról — nyilván nagy költséggel — vasúton ideirányított szén. És mivel Várpalotán vagyunk és mivel a bányászat fejlődése nem választható el az erőműtől, a két iparágon belül előforduló problémák kölcsönösen hatnak egymásra. Akárhonnan nézzük is, közel 7000 ember munkájáról, jövőjéről van szó.

Természetes, hogy az ipar fejlődése, de az egész szocialista építési megköveteli a termelés tervezésének fokozását. A kimondottan az erőmű ellátására létesített Beszálló és S. II. aknával mellett az elmúlt években egy modern, nagy teljesítményű külfejtésű bányát is beindítottunk. Ezek nagy igyekezetrel törekedve megvalósítottuk a tervezésükre, mind több és több szén adnak. A tél viszonylag enyhe volt, nem akadályozta semmi a bányák termelését és amiért lényegében a sorok írójának eljuttunk oda, hogy az erőmű a kötelező szükséges tartalmakat gazdaságosan tárolni nem tudja.

Gazdaságosan... És ez a lényeg. Ha országosan takarékossgát mozgalmat indítottunk, ha azt kértük a dolgozóktól, hogy fogjuk meg minden fillért, tekintse mindenki saját ügyének a pazarlás elleni küzdelmet, nem mehetünk el szó nélkül amellett, hogy a szükségesen felüli tárolás mellett az erőmű szénkészletéből mintegy 12 ezer tonna veszik el évente kalóriában. Ez végeredményben „nem nagy összeg” csak 83.000 forint, átlag várpalotai átvételi áron.

Ha azt nézzük, hogy a kötelező 50 ezer tonna szén helyett a jelenlegi készlet 71.000 tonna, ez az összeg nyilvánvalóan növekedni fog. Ehhez hozzátartozik még az is, hogy az erőmű részére szállít a hidasi és a padragi szénbánya is. E szén szállítási költségei jóval magasabbak a palotainál. Bár az erőmű vezetősége már az év elején kérte a hidasi szén szállítási költségeit, mindennek ellenére a szállítmányok egyre érkeztek. Ha csak a hidasi és a várpalotai szállítási költségek közötti különbséget tekintjük, feleslegesen fizetett az erőmű 321.351 forintot egy negyedév alatt a Hidasról ideszállított szén után. Pedig nem megvetendő, ha a nemzetgazdaság más területén felhasználhatjuk ezt a több, mint egymillió forintot, amit így az utcára dobunk. Vegyük hozzá az évi kalóriavesztés értékét, az is kitesz 400 ezer forintot.

Érdemes végignézni az erőmű szénterén. Még ma is van egy évvel ezelőtt szállított szén. Mit tenne ilyen körülmények között bárki más, az erőmű igazgatója helyében? Nyilván azt, ami a legnagyobb és legegyszerűbb megoldás. Leállítaná a Beszálló és S. II., a legjobb szén adó két akna körlejáróját. Ez valóban egyszerűnek látszik, de nem is olyan egyszerű. Közel 2000 ember válna így saját hibáján kívül — ha csak rövid időre is — munkanélkülivé.

De egy bányák leállítása nem olyan egyszerű. Ha nem művelik, hatalmas összegeket emészt fel a fenntartása. Tehát ez is kár a népgazdaságnak. Ez a két akna azonban nem képes ellátni az erőművet, szükség van a vasúton történő szállításra is. A jelenlegi tárolóhely-hány azt a veszélyt rejtgeti, hogy megnő a kocsiforduló, nő a fekbérköltség és végsőfokon csökken a bányák vagonnal való ellátottsága s ez fékezi a bányák termelését.

Mégsem kilátástalan a helyzet. A legkevesebb veszteséget az jelenti, ha időlegesen leáll a külfejtésű bányák. Néhány emberét a mélyművelés tudja foglalkoztatni,

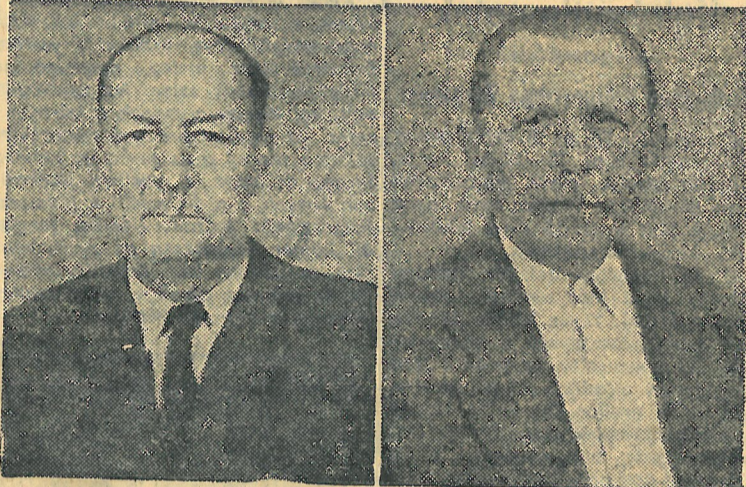
meg a föld letakarás ügy sem tud lépést tartani a termeléssel, így tehát zavartalanabb lesz a későbbi termelés. Van egy olyan terv is, hogy a negyedik negyedévre üzembe kell helyezni a kisvasutat, mely a Beszálló-, illetve az S. II-aknával beszállítja a szén a szárító üzembe. A feladat megvan csak gyorsítani kell a kivitelezést. (Még hozzá sem fogtak.) A szárított szén közfogyasztásban való elhelyezése pedig nem jelent gondot.

Ne várunk tehát addig, míg minden kötél szakad. Nem vagyunk olyan gazdagok, hogy az a pár millió nekünk ne számítana.

Angyal Mihály.

Idős harcosok

Itthon és idegenben

SZELKE EDE

VATI MIHÁLY

Az életet keresők bárholra indulnak, az emberi szabadságért, a jogért, az igazságért küzdők országát járják önzetelül. A közös sors jó iránytű ehhez az úthoz. Ezernyi küzdelem és szenvedés szegényezik ezt az utat és mégis nőtt és nő ma is azoknak a száma, akik erre az útra lépnek, mert a dicsőség útja ez. A közös cél felé menetelés harcosokat, hősokeket avat. Harcosokat a bányákból, a gyárakból a földetől, a tudomány műhelyeiből. Ez az út megyéket, országokat szel át s vezet előre a boldogulás felé.

Budapest, vagy Kaposvár éppen úgy útnak indítja fiait, mint Tatabánya, vagy Szeged. E harc fiainak egyforma a sorsa. A gond ringatta bölcsőjüket, s a munka edzette izmaikat és az igazság tüze fűtötte szívüket. Az úri világ nasáveiből. Ez az arcot sápasztó gyárak, a hosszú robot és a rövid krajcár. Ez adta az élet ismeretét és a kenyeretelenség vándorbotját Szelke Ede és Vati Mihály kezében.

Szavukra szervezetbe lépnek az anyalföldi vasasok: a Landpelder, a Wörner, a Vulcan, a Wertheim gyár munkásai, hogy egyesült erővel vívják harcukat a tőkés ellen a darab kenyérért. A háború ritkítja sorai-

kat és erősíti az igazságra vetett hitüket. A forradalmi harcok idején Győrben találkoznak, szervezik a Vörös Gardát. Majd együtt eszik a munkanélküliség kicsiny és keserű kenyérét, együtt kopog vándorbotjuk Tatabányára. A szükség állandó vendégként szegődik mindkét családfőhöz. Szelke Ede Várpalotára jön, Vati Mihályt Franciaországba újí a sors. Itthon négyestendős munkanélküliség, odakinn egyik gyár a más-hoz löki a hontalanság vándorrait. Távolságtól, de az eszmében mégis oly közel küzd a két vasas. Itthon a szakszervezet, idegenben a Vörös Segély irányítja harcuk útját.

1935-ben újra itthon találkoznak. Keserű 10 esztendő múltán, szabad életünk hajnalán végre hangos szóval hirdetik a párt igazát. Építik a pártot, hogy veszeres a cél felé, melynek küzdelmes útjára együtt léptek 45-50 évvel ezelőtől.

S küdelmes útjuk révbe jutott. A vándorbotot az emberi megbecsülés váltotta fel. Nyugdíjba vonulás után sem pihennek. A harcok idejéről „mesélnek” az élet útján elindult fiataloknak. Mutatják a célt, s szavukból a meggyőződés árad, míg az utódok a falat rakják arra a fundamentumra, amit ők helyeztek el.

Újítási verseny

Az Inotai November 7 Erőmű vállalatvezetősége április 15-től kezdődően 3 hónapos időtartamú újítási versenyt indított.

Uzemünk újítási mozgalmának kifejlesztéséhez az elvégzendő feladatok szerkeázó volta igen nagy lehetőségeket ad. Szükség beruházási kéréseink mellett, döntő fontosságú, hogy minimális összegből nagy műszaki teljesítményt érjünk el. Továbbá fontos, hogy önköltségünk mind alacsonyabb legyen, tehát az 1 kWó villamosenergia előállítására minél kevesebbe kerüljön.

Ezt célozza ez a verseny, melynek a következő díjak vannak kitűzve. Első díj: 1500 forint értékű fényképezőgép, melyet olyan javaslat nyerhet el, amelynek gazdasági eredménye a 120.000 forintot meghaladja. Második díj: „Velence” típusú rá-

diókészülék, melyet olyan javaslat nyerhet el, melynek éves gazdasági eredménye a 100.000 forintot meghaladja.

Harmadik díj: Férfi kerékpár, melynek elnyeréséhez olyan javaslat szükséges, melynek éves gazdasági eredménye a 80.000 forintot meghaladja.

Negyedik díj: Férfi karóra, melyet olyan javaslat nyerhet el, melynek éves gazdasági eredménye a 60.000 forintot meghaladja.

Ötödik díj: 500 forint, melyet az a javaslat nyerhet el, melynek éves gazdasági eredménye a 20.000 forintot meghaladja.

Ha a kitűzött díjak hatására minden dolgozónk a maga területén keresi a jobb és gazdaságosabb megoldásokat, elősegít az azok gyakorlati bevezetését.

Nemcsak a kommunisták ügye

Figyelemmel kísérve a világpolitika alakulását, megállapíthatjuk, hogy a népek békemozgalmának sodra mind erősebb lesz. A magyar békemozgalom is, amely az elmúlt évek során sok szép eredményre, értékes sikerre tekinthet vissza, újra rendezte soraikat és országos akciókra készül. Hazánkban ugyanis az Országos Békebizottság határozata alapján májusban megrendezik a népek barátsági hónapját. Ez talán minden eddiginél nagyobb szabású békemozgalmi esemény lesz.

Mit akarnak elérni a barátsági hónap során? Elsősorban azt, hogy Magyarország dolgozó népe az eddiginél fokozottabb mértékben álljon csatasorba a béke ügyéért. Ha világszerte embermilliók tüntetnek a kormányfői csúcstalálkozó megtartása mellett, akkor a mi népünk, amely minden tétellel, minden gondolatával a béke ügyét szolgálta és szolgálja, nem maradhat el. A népek barátsági hónapja, ez a több héten át tartó harcok demonstráció jó alkalom lesz arra, hogy egyöntetűen sikra szálljunk a nagyhatalmak vezetői tárgyalásainak eszméje, a világbéke tartós biztosításának ügye mellett.

Ha valakinek, aki még soha semmit sem hallott a békemozgalmak mibenlétéről, meg kellene magyarázni, hogy mi is a békemozgalom, az egyik fő jellemvonásként azt mondhatnánk: a világon élő népek barátságának kifejtése. Úgy van ez világméretben is, mint a mi mindennapi életünkben. Akiket valóban megismertünk, megszerettünk, azokkal szívesen, boldogan élünk együtt. És sajnos, ma még oly kevésbé ismerjük egymást a világon.

A világ azonban sokkal tágasabb. A földkerekség minden részén élő emberek rendelkeznek valami sajátos különlegességgel, kiemelkedő jellegzetességgel, amely az emberiség kultúráját gyarapítja. Nekünk ezekkel is, vagy legalábbis a legfontosabbakkal, meg kell ismerkednünk. A barátsági hónap arra hívott, hogy új barátokat szerezzünk a mi népünknek és hogy a mi népünk barátságát felajánlja más országok lakóinak. Az idei május nemcsak a rügyfakadást, a természet virágborulását hozza majd, de közelebb visz a népek összelelkéhez, egymásra találásához is.

Mindnyájunk feladata, hogy a város minden jószándékú, becsületes emberével szót értsünk a békeről, hiszen nem lehet közöttünk olyan, aki háborút akarna.

A különböző égtájakon élő embereket talán legközelebből érinti a háború és a béke kérdése, mai helyzetünkre konkretizálva: a felfegyverkezés, vagy a leszerelés problémája. Az emberiség nagy tömegei mindinkább egységesen követelik a béke megszilárdítását, tehát a hadseregek lefegyverzését. S miután korunkat atomkornak szokták nevezni, természetesen a legagyobb veszély elhárítását, legelső sorban is az atomfegyverkezés megszüntetését követelik a népek.

Szóljunk egy kicsit részletesebben a leszerelés kérdéséről, annál is inkább, mivel a feltételezhetően létrejövő nagyhatalmi csúcstalálkozón is ez a kérdés lenne az egyik központi probléma.

Mint az köztudomású, a Szovjetunió már számtalan alkalommal leszerelte, hogy kész a lefegyverzésre olyan gyors ütemben, ahogyan ez a népek békéjének és biztonságának érdekében gyakorlatilag lehetséges. A Szovjetunió mindig is támogatta és ma is támogatja a lefegyverzési probléma gyökeres megoldását.

Helyeselté és helyesli az atom- és hidrogénfegyverek teljes és feltétel nélküli eltávolítását, gyártásuk és kipróbálásuk megszüntetését, a létező készlet elpusztítását és a fegyveres erő, felszerelés katonai kiadások lényeges csökkentését, — mindezt ésszerű nemzetközi ellenőrzés létesítése mellett.

Az elmúlt időben a béke ellenségei gyakran hozták fel azt az érvelést, hogy a Szovjetunió az ENSZ-ben kivonja magát a leszerelési tárgyalásokból. Mi az igazság? A Szovjetunió az ENSZ közgyűlésén csakugyan bejelentette, hogy nem hajlandó részt venni sem a leszerelési albizottság, sem a leszerelési bizottság munkájában. Nem hajlandó mindaddig, amíg ezekben a bizottságokban nem kap helyet valamennyi ENSZ-tagállam, vagy amíg nem arányosan kapnak helyet a bizottságokban a két nagy katonai tömörülés, a NATO és a varsói szerződésben résztvevő államok küldöttei. Jelenleg ugyanis az a helyzet, hogy az említett két bizottság az amerikaiak szájának megfelelő összetétele miatt, minden esetben keresztülhúznak a Szovjetunió haladó, béke és törekvéseit. A Szovjetunió természetesen állandóan kész arra, hogy újra résztvegyen e bizottságok munkájában, feltéve, ha azok összetételét megváltoztatják.

Néhány hónappal ezelőtt a Béke-Világtanács trodjának Inotaiában tartott ülésén hivatalosan bejelentették: „Világszerte megnövekedett a békéért küzdők ereje. Ezeknek az erőeknek, valamint a békét fenyegető veszélynek pontos felmérése adta meg az alapot ahhoz, hogy ez év június 16-22-e között összehívják a leszerelés és a békés együttélés kérdésével foglalkozó világgongresszust.” A magyarországi népek barátsági hónapja bizonyos értelemben ennek a nagy világgongresszusnak lesz hazai előkészítője.

Olyan korban élünk, amikor nemcsak a kommunistáknak, de minden egyes embernek, a „kis embernek” is nagy a felelőssége. Magunk irányítjuk sorsunkat, rajtunk múlik, hogy milyen világ köszönt ránk holnap. Az elkövetkezendő hetekben beszéljünk mindenkivel a háború és a béke kérdéséről, mondjuk el mindenkinek, hogy milyen veszedelem fenyegeti az emberiséget és, hogy merre találhatjuk meg a kivezető utat. Az utat, amely a nyugodt, biztonságos, teremtő, szép élethez vezet s amelyhez ezen a világon minden embernek elidegeníthetetlen joga van. A magyar békemozgalom nagy seregszámúja, a népek májusi barátsági hónapja is ezt a nagy igazságot fogja az egész világ számára látható módon bizonyítani.

Kővári László.